

Susitikimai ir renginiai

    Punsko savivaldybės darbuotojų delegacija 2008 metais liepos 7-11 dienomis dalyvavo Trakų rajono savivaldybės gyvendinamame projekte "Menas - bendra Europos piliečių kalba". Projekto tikslai; igyvendinimui suorganizuotas penkių dienų renginys, kuris tiesiogiai prisidėjo prie Europos Komisijos Programos "Europa piliečiams" tikslų; subsumuota; vairių šalių, skirtingų tautybių, skirtingomis kalbomis kalbamčius Europos piliečius ir suteikė jiems progą dalyvauti bendroje veikloje, formuojant dinamišką ir vairiapusę Europos identitetą. Daugiau informacijos www.art-trakai.eu.

Keliaujame nauju piligriminiu-turistiniu maršrutu
“Pilgrimų kelias Lenkija-Lietuva”.

    Naujas turistinis maršrutas sukurtas deka bendro projekto, kurį gyvendina Punsko valsčiaus savivaldybė, Alytaus rajono savivaldybė ir Alytaus apskrities viršrinko administracija. Bendras projektas „Pilgrimų kelias Lenkija-Lietuva” Nr. 2005/040 yra finansuojamas INTERREG III A Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado Srities Kaimynystės Programos. Projekto vertė; 84020 eur; iš jo; 57469,68 eur; yra Interreg III A Programos lėšos. Naujo piligriminio - turistinio kelio ilgis yra 222 km, maršrutas apima Lenkijos ir Lietuvos bažnyčias. Lenkijos pusėje; maršrutą eina Smalėnų Šv. Izidoriaus bažnyčia ir Punsko Švenčiausios Mergelės Dangunų mimos bažnyčia. Lietuvos pusėje piligriminis maršrutas apima septynes bažnyčias: Simno - Švč. Mergelės mimos; Dangų; Krokialaukio, drijos - Švč. Jėzus Širdies, Alytaus Šv. Liudviko ir Šv. Angelų sargų; Punios-Šv. Apaštalo Jokūbo, Butrimonių - Švč. Išganytojo, Pivašonių - Švč. Mergelės mimos; Dangų.

    Naujas, patrauklus, vientisas turistinis maršrutas suaktyvins Lietuvos Lenkijos pasienio regionuose vidaus bei atvykstamajį turizmą, kas paskatins investicijų; pritraukimą paslaugų sektoriuje, naujų darbo vietų; sukūrimą, tuo prisidedant prie socialinės-ekonominės pasienio regionų plėtros. Projekto pagrindiniai tikslai - vystyti šalį; bendradarbiavimą, skatinti pažintinį; kultūrinio paveldo turizmą abipus Lenkijos ir Lietuvos sienų. Sukurti sąlygas kurti patriauklį ir kokybišką aplinką, paglbinę turistinio maršruto infrastruktūrą, užtikrinti pasienio regionų; turizmo infrastruktūrą; plėtrą, formuoti turizmo informacinę aplinką.

Šio projekto yra siekiama skatinti geros kaimynystės principus, politinį ir socialinio vystymosi tolygumą Lietuvos ir Lenkijos pasienio teritorijose. Tas projektas, tęsinys, kuris prisideda prie visuomenės ugdymo ir ekonominio vystymosi šiuose regionuose.

2007 metais spalio 25-26 dienomis vyko pirma bandomoji pilotinė kelionė nauju turistiniu maršrutu. Kelionės metu buvo aplankytos septynios Alytaus rajono bažnyčios: Simno, Krokialukio, drijos, Punios, Butrimonių, Pivašių, Rumbonių; ir dvi bažnyčios Lenkijoje: Smalų; ir Punsko. Dalyviais Kelionės; dalyvavo 20 žmonių. Projekto dalyviai pilotinė; – bandomoji kelionė; prasidėjo Smalų; parapijoje. Lankydami bažnyčia susipažninome su parapijos istorija. "Bažnyčia stovi daugiau kaip 150 metų, čia buvęs pranciškonas, bajoras M. Habermanas buvo sugalvojęs fabriką statyti, bet maldaujant žydams atsisakė; ir pastatė bažnyčia" - šia istoriją papasakojo altaristas Jonas Jurgis Macekas. Sesuo Marija papasakojo apie Smalų; parapijoje iš butelių; kamščių; gaminamus plastmasinius rožančius, kuriais vėliau aptovanojo keliones dalyviu. Simno bažnyčia sužavino dalyvius savo architektūra bei savo istorija. Puskiečius nustebino Punsko ir Krokialaukio bažnyčios; panašumas, o taip pat Krokialaukio bažnyčios lotyniška šimtmetė; mišis; knyga. Punios bažnyčioje lankytojai susipažino su jos istorija, bei knygnešiu veikla Lietuvai istoriškai sudetingu laikotarpiu. Pivašių; parapija garsėja stebuklingu Švč. Mergelės Marijos paveikslu. "Paveikslo stebuklingumą liudija padėkos ženklai. Šio bažnyčia veda rožinio kelias – 10 slėpinių; t.y. lipant laiptais galima suklysti visa rožinio kelią"- pasakojo Pivašių; klebonas Vincas Baublys. Žolinės atlaidai skirti Švč. Mergelės Marijos garbei trunka visą savaitę. Kelionės dalyvius žavėjo savo istorija ir architektūra drijos, Butrimonių, Rumbonių; bažnyčios. Pastaroji iš Alytaus rajono bažnyčių; turtingiausia dailės; kabiniais.

„Keliaudami ir lankydami bažnyčias pajutome piligriminystės dvasią, iš kunigų; išgirdome bažnyčių; istorijas ir kiekvienoje bažnyčioje palikome simbolį; – kriaukę, papuoštą kryžiaus ženklu. Tai pilgrimų; kelio simbolis, kuriuo pasipuosis; ie kiekvienas projekto dalyvis. Šiltas priėmimas ir išgirstas žodis visada primins piligrimystės dvasią – šventą; vietą; lankymą" – šio; spėjamais pasidalijo projekto vadovai; Sonata Dumbliauskienė; iš Alytaus Rajono Savivaldybės.

„Pilgrimų; kelias Lenkija-Lietuva“ eina; pabaiga. Galutinis projekto rezultatas; pristatymas; vyko lapkričio 11 dieną 2007 metais Dauguose baigiamojoje konferencijoje. Alytaus rajono savivaldybės; organizuotoje konferencijoje dalyvavo savivaldybės; atstovai: tarybos sekretorius Simas Salickas, Ryšių; su užsieniu ir investicijų; skyriaus vedė; bei projekto vadovai; Sonata Dumbliauskienė; Alytaus apskrities viršininko pavaduotoja Onutė; Balevičiūtė; Punsko viršaitis Vytautas Liskauskas, Vidaus reikalų; ministerijos Regioninės politikos departamento Teritorinio bendradarbiavimo programos; skyriaus vedė; pavaduotojas Tomas Gavėnas; Vidaus Reikalų; ministerijos Regioninės politikos departamento Regioninės; plėtos skyriaus vyriausioji specialistė; Jovita Seiliūtė; Turizmo infrastruktūros; plėtos skyriaus vyr. specialistė; Irena Bagdanavičienė; ir kiti projekto partneriai; vadovai bei specialistai. Baigiamosios konferencijos metu dalyviai aptarė; projekto rezultatus ir tolimesnio bendradarbiavimo galimybes. Jos metu

buvo pristatyti projekto rezultatai Lenkijoje ir Lietuvoje. Gyvendinat projektą rezultatus buvo padaryta galimybė; studija, išleistas naujas turistinis gidas, pastatyti keturi informaciniai standai – po du Lietuvoje ir Lenkijoje, sukurta infrastruktūra (nupirkti mediniai baldai ir biotualetai poilsio aikštelėm), atnaujinami Alytaus rajono savivaldybės ir Punsco valsčiaus tinklapiai. Projektas buvo pristatytas tarptautiniame turizmo mugėje Vilniuje „Viva turas“. Konferencijos pabaigoje dalyviai turėjo puikią progą pažinti – amžintas fotografo Žydruno Sinkevičiaus pilotinės kelionės „Pilgrim; kelias Lenkija – Lietuva“ akimirkas. Norinčius sužinoti daugiau apie projektą ir turistinį maršrutą prašom kreiptis; Punsco Valščiaus Savivaldybę asmeniškai arba telefonu + 48 87 5161 048 arba +48 87 5161 082.

Projekto Nr. 2006/276 „Akademinio jaunimo bendravimo priemonių; plėtra pasienio regione“ igyvendintos veiklos.

Projektas „Akademinio jaunimo bendravimo priemonių; plėtra pasienio regione“ yra; gyvendindamas pagal Interreg III A Lietuvos, Lenkijos ir Rusijos Federacijos Karaliaučiaus srities kaimynystės programą priartino trijų; šalių; bendradarbiavimą. Jis prasidėjo 01/09/2006 metais ir truko iki 30/03/2008 metų. Šio projekto Partneriai tai Punsco valsčiaus savivaldybė; Marijampolės Euroregiono Biuras, Marijampolės kolegija ir Černiachovsko kolegija (Klainingrado Sritis). Projekto tikslas tai plėtoti Lietuvos, Lenkijos ir Kaliningrado srities pasienio regiono pedagogų; studentų; ir moksleivių; bendradarbiavimą, stiprinant lingvistikos mokymo centrą; bazę, tarpusavio mainus, supratimo didinimą, mokslo ir inovacijų; diegimo patirties, kaimynų; kalbos ir kultūros pažinimą. Bendra projekto vertė; 129220 eur.

Punsco valsčiaus savivaldybė; kaip Finansinis Partneris; gyvendinant projekto veikloms skyrė; 38120 eur. Punsco valsčiaus savivaldybę projekte atstovavo Vytautas Liškauskas, Anielė; Klučinskaitė; Jonas Vaičiulis, Robertas Vektorius, Jolanta Liutinskaitė. Projekto metu Lenkijos pusėje buvo; vygdytos šios veiklos:

10004; Punske 09 lapkričio 2007 metais; vyko II Partnerių; susitikimas, kuriame dalyvavo partneriai iš Lietuvos, Rusijos ir Lenkijos. Susitikime buvo 12 projekto atstovų; jo metu buvo aptarti tolimesni projekto darbai bei; eiga. Projekto partneriai bandė; aiškintis problemas trukdančias; kimingam visų; šalių; akademinio jaunimo bendradarbiavimui.

10004; Licejaus moksleiviai dalyvavo vasaros stovykloje Jurgežeriuose. 2007 m. rugpjūčio 8-16 dienomis grupelė; Punsco krašto jaunimo dalyvavo Jaunimo vasaros stovykloje „Akademinio jaunimo bendravimo priemonių; plėtra pasienio regione“ Jurgežeriuose. Nuostabioje „Gintaro“ poilsia vietoje susitiko Marijampolės kolegijos Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto, Černiachovsko kolegijos bei Punsco valsčiaus moksleiviai, studentai ir dėstytojai. Čia buvo gera progą gilinti

ir plėsti jaunimo sakytinę lietuvių kalbos vartojimo ir gėdžius dalyvaujant; vairiose veiklose, susipažįstant su Lietuvos istorija, kultūra, literatūra. leškota akademinio jaunimo bendravimo būdų, atveriančių naujas saviraiškos galimybes. Stovyklautojai aktyviai dalyvavo šventėse, konkursuose, kultūriniuose renginiuose, ekskursijose. Namų sugręžo kupini gerų ir spėdžių. Galima drąsiai teigti, kad šios projekto dalies tikslai buvo pasiekti. Štai ką rašo vienas stovyklos dalyvis – Punksko Kovo 11-osios lietuvių licejaus moksleivis.

10004; Licejaus moksleiviai dalyvavo lingvistinėje stovykloje Raušiuose (Svetlogorske) 21-30 rugsėjo 2007 metais, kurioje dalyvavo taip pat Marijampolės ir Černichovsko moksleiviai. Punksko Kovo 11-osios 8 asmenų grupei su globėjais M. Vaičiulienė pirmą kartą buvo suteikta galimybė dalyvauti tarptautinėje jaunimo stovykloje. Stovykloje moksleiviai arčiau susipažino su pasienio šalimi, kultūra, papročiais, tradicijomis, praplėtė savo kultūros žinias, patobulino užsienio kalbą, atskleidė savo gabumus, skatino jaunimo iniciatyvumą ir veiklumą. Skatino glaudesnį kultūrinių bendradarbiavimą tarp Lenkijos, Lietuvos ir Rusijos pasienio regionų; jaunimo, pripažįstant ir vardinat jų skirtumus bei puoselejanč tapatumą. Būdamas jaunimas Raušiuose (Svetlogorske) aplankė nemažai domi vietų ir vietovių: Kuršių neriją, Baltijos jūrą, Nidos kopas, Raušius (Svetlogorską), Karaliaučius, Pregolos upę, muziejų, Okeanų, Naujuosius Kuršius (Pionierskų), Krantą (Zelenogradską). Gręžome praturteje dvasiškai, pažinę gretimą regioną – Karaliaučiaus sritį, patobulinę gimtąją ir užsienio kalbą, išmokę bendrauti ir gerai pailsėję – pasidalija spėdžiais moksleiviai.

10004; Punksko licejuje – sėkmingas lingvistikos kabinetas, kuriame yra kompiuterinė ir ranga, vaizdo grotuvas, ekranas ir multimedija. Kiekvienas norintis gali palavinti ir gėdžius klabėti ir rašyti gimtąją bei užsienio kalba.

10004; Surinkta medžiaga metodiniam ir kultūriniam leidiniui. Medžiagą rinko lituanistė Birutė; Vaičiulienė ir Elena Degutienė. Svarbiausia užduotis buvo surinkti medžiagą apie mūsų krašte gimusius ar gyvenusius žmones, kurie nusipelnė lietuvių kalbai ar literatūrai. Darbas buvo labai domus, turėjau progos pati artimiau susipažinti su šiais žmonėmis; biografijomis bei jų nuopelnais. Paruoštas bendras leidinys manau bus puiki mokymo priemonė ir lituanistams ir istorikams – dalijasi spėdžiais Elena Degutienė. Ši medžiaga panaudota vienam iš projekto vaisių – leidiniui „Kalbos ir literatūros kelias“. Tai pirmasis leidinys, kuriame aptarta Džukijos, Suvalkijos ir Mažosios Lietuvos literatūros ir kalbos istorija.

10004; Licejaus moksleiviai bei Punksko valsčiaus savivaldybės atstovai 12-13 gruodžio 2007 metais dalyvavo lingvistinėje konferencijoje Černiachovske (Kaliningrado sritis). Moksleivių grupė (9 asmenys) kartu su savo mokytojais Darija Vyšniauskiene ir Elena Degutiene susipažino ir pabendravo su naujais žmonėmis, aplankė Kaliningrado srityje esantį Černiachovsko miestą – senąjį Isrutę; bei jame veikiančią mokytojų kolegiją, kurioje tarp kitko dėstoma ir lietuvių kalba, smagu buvo pasiklausyti skambios rusiškos dainos. Konferencijos metu tobulimome rusų kalbą, bei mokėmės iš Černiachovsko ir Marijampolės kolegijos moksleivių; kaip, kokiu

du gerinti jaunimo bendradarbiavimą, kalbėjome apie aktualiausias jaunimo bendradarbiavimo problemas tarp kaimyninių šalių, ka galima padaryti kad sumažinti bendradarbiavimo barieras, bei mokėsi rusų kalbos.

Punsko valsčiaus savivaldybė suorganizavo projekto baigiamąją konferenciją 18-19 kovo 2008 metais. Baigiamosios konferencijos metu buvo aptarti projekto rezultatai, tolimesnis šalies vaizdžio gerinimo galimybes. Konferencijoje dalyvavo 18 asmenų iš Černiachovsko kolegijos tarpe dirktoriaus pavaduotoja Irena Sviliuvienė – Marijampolės kolegijos direktoriaus pavaduotoja, Valerija Sorakaitė - Lituaniškos ir religijos mokslų katedros dėstytoja, Lina Leonavičienė - Lituaniškos ir religijos mokslų katedros dėstytoja, Marija Rutkauskienė - Lituaniškos ir religijos mokslų katedros dėstytoja. Konferencijos dalyvius sveikino Pagrindinio partnerio atstovė Marijampolės Euroregiono Biuro projekto vadovė Jolanta Kalvaitienė ir pristatė projekto rezultatus bei iškilusias problemas gyvendinat veiklas. Konferencijoje kalbėjo Punkso Kovo 11-osios direktorė Irena Marcinkevičienė, Punsko pradinės mokyklos direktorius Jonas Vydra, bei mokyklų moksleiviai, kurie pristatė gyvendintas veiklas projekto muose ir trumpai pristatė svečiams akimirkas iš mokyklos gyvenimo.

ES finansuojams projektas, padėjo jaunimui pašalinti kalbos barieras trugdančias pažinti kaimyninių šalių kultūrą, Punsko kraštui atverti plačiau duris glaudesniam bendradarbiavimui su pasienio kaimyniniais miestais Marijampole ir Černiachovsku. Jaunimas arčiau pažino vienas kitą ir užmezgė ilgalaikio bendradarbiavimo ryšius. Užsienio ir gimtosios kalbų dėstytojai pasidalijo patirtimi, puoselėjo gerus bendradarbiavimo santykius, paruošė metodinę inovacinę medžiagą naudinga lingvistikos srityje. Projektas sukūrė palankias sąlygas smoklų ir žmonių bendradarbiavimo plėtrai bei manus abipus sienos. Visiems dirbantiems prie projekto didelis ačiū, kad mokėsi sunkaus ir vaisingo darbo gerinačio kaimyninių šalių bendradarbiavimą. Tikimes kad projekto partneriai nenutrauks pradėto bendradarbiavimo, kad dar ne kartą galėsim susitikti, pasidalinti patirtimi ir džiais bei maloniai praleisti laiką.